

Bellen met het hiernamaals

Hallo, is daar iemand?

'De techniek staat voor niets', zegt men weleens. Maar waarom is er dan geen machine ontwikkeld waarmee we met onze overleden dierbaren kunnen communiceren? Of is die machine er soms al wél? Monique Hendriks onderzoekt de pogingen die in het recente verleden gedaan zijn om de sluier tussen hier en daar met behulp van technologie te doorbreken. Van de Spiritoscope, de Spiricom, de morse zoemer en de bandrecorder tot...?

Tekst: Monique Hendriks

Stel dat er een apparaat zou bestaan waarmee je eenvoudig met overleden dierbaren zou kunnen communiceren... Zou je 'm gebruiken?

Ik weet nog dat ik een jaar of twaalf was en een vriendinnetje me vroeg om samen met wat andere meiden geesten op te roepen. Natuurlijk deed ik mee, ik vond het wel spannend en was me absoluut niet bewust van enig gevaar. Ze had op televisie gezien dat je dan letters moest uitknippen, op een papiertje 'ja' en 'nee' moest schrijven en een glas als aanwijzer nodig had. Zo gezegd, zo gedaan. We verzamelden ons met een groepje in haar kamer, gingen in een kring zitten en legden onze wijsvingers op een in het midden geplaatst glas. 'Jij duwt!', werd er herhaaldelijk tegen elkaar gezegd zodra het glas bewoog. Een meisje begon te giechelen en nam een dropje. 'Geest, wilt u ook een dropje?' Het glas schoof naar 'ja'. Lachend pakte ze het glas beet en plaatste er een dropje onder. Na wat geschuif met het glas knalde er ineens een deur spontaan hard dicht. De andere meiden werden bang en toen uiteindelijk alleen het vriendinnetje en ik overbleven, besloten we ook maar te stoppen. We ruimden alles op en tilden het glas op om het dropje te pakken. Het dropje kleefde en was vochtig, alsof iemand het in zijn mond had gehad. Benauwd naar elkaar kijkend, gooiden we de letters in de prullenbak.

De ultieme uitdaging

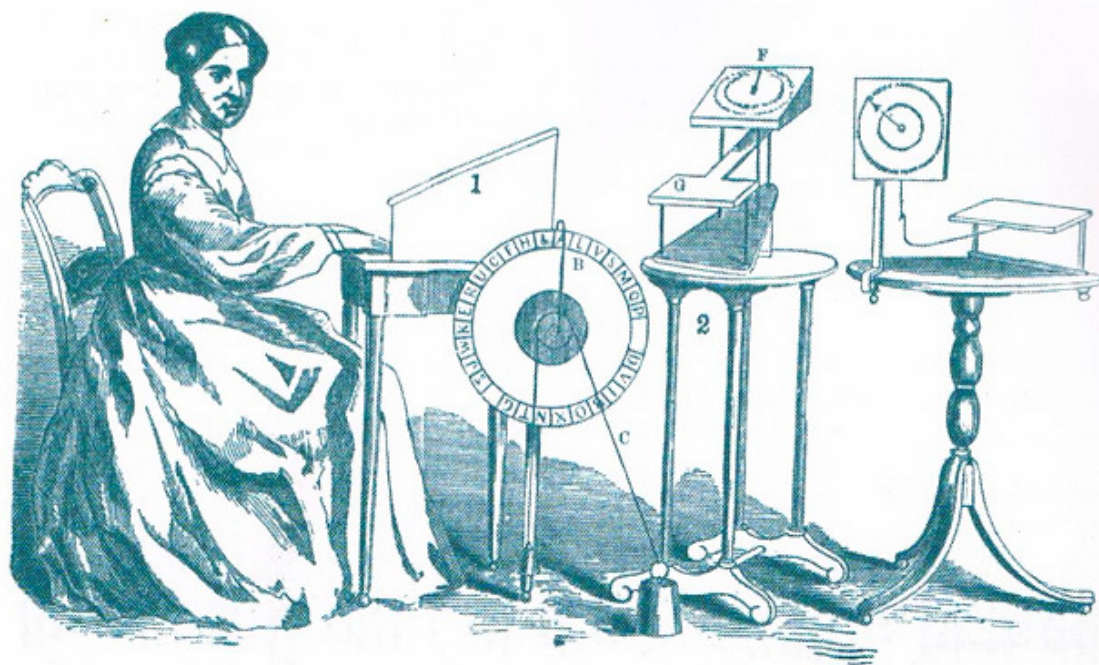
Contact maken met geesten wordt waarschijnlijk al sinds mensenheugenis geprobeerd. Hulpmiddelen om dat te bewerkstelligen worden daarbij niet geschuwd. Verhalen te over van hen die via een ouijabord, bandrecorder, ruisend televisiescherm of pen-

'Edison onderzocht in besloten kring of het echt mogelijk was om in contact te treden met overledenen'

del in staat waren om woorden op te vangen van hen die niet meer zichtbaar aanwezig zijn. Aan de beoefening ervan kleefte een zweem van mystiek omdat het met name in besloten kring gepraktiseerd wordt, veelal onder leiding van iemand met mediamieke gaven. Maar stel... Stel dat er een apparaat zou bestaan waarmee je eenvoudig met overleden dierbaren zou kunnen communiceren, ontworpen door een wetenschapper of natuurkundige. Een router die communicatie met de eeuwigheid via een Universal Wide Web kan bewerkstelligen of een koptelefoon met knopjes die je alleen maar even op je hoofd hoeft te zetten om toegang tot de etherische sfeer van het hiernamaals te krijgen. Zou je er dan gebruik van maken? Gedurende de voorbije twee eeuwen was de ontwikkeling van die mogelijkheid de ultieme uitdaging voor uitvinders.

De spiritoscope

Robert Hare, een professor, chemicus en fysicus verbonden aan de universiteit van Pennsylvania, ontwierp een machine waarmee hij met geesten kon communiceren, de zogeheten *Spiritoscope*. In 1856 publiceerde hij zijn bevindingen in een boek dat vol staat met beschrijvingen en afbeeldingen van zijn machine met veren, hendels en wijzerplaten voorzien van letters en snaren. Het apparaat, dat telkens na testen werd verbeterd, moest bediend worden door een medium dat de handpalmen op trillingshefbomen kon leggen. Katrollen zorgden ervoor dat het medium weinig invloed had op de uitkomst. Hare merkte dat geesten soms ook het apparaat bedienden wanneer er geen medium bij zat en dan zelf de hendel verplaatsten. Hij constateerde daardoor dat men aan gene zijde zeer bereidwillig was om te spreken. Soms meldde een overledene zich spontaan. Zo beschrijft hij een moment waarop hij verwachtte met zijn gestorven zus te communiceren, maar het apparaat tot zijn verbazing een andere naam spelde. Een niet meer in leven zijnde vriend maakte zich kenbaar en wilde zo zijn identiteit bewijzen. De machine werd niet alleen in Amerika maar ook in Frankrijk en Engeland gebruikt. Voor hen die technisch onderlegd zijn, is met name de opbouw van de machine extra leuk. Aanvankelijk was Hare dit project aangegaan om te bewijzen dat het

De 'Spiritoscope', ontworpen door Robert Hare om bewijs te verzamelen voor het communiceren met geesten. Uit: 'Experimental Investigation of the Spirit Manifestations', 1856.

spiritisme onzin was, maar hij riep een hoop ellende over zich af toen zijn onderzoek juist de tegenovergestelde uitwerking had. Zo las ik in het maandblad *Vragen van den dag* (1914) dat de religieuze Hare in 1855 een brief schreef naar de geestelijken van zijn land om te melden dat hij het bewijs van de onsterfelijkheid van de ziel kon leveren. Het werd niet serieus genomen. Ook het Amerikaanse *Genootschap tot Bevordering der wetenschappen*, achtte zijn bevindingen niet van belang. Tijdens een uitleg aan het genootschap werd hij telkens onderbroken en uiteindelijk afgekapt. Het is natuurlijk best raar dat een man met zijn staat van dienst het zwijgen werd opgelegd. Hare was niet de minste, hij had meer dan 150 wetenschappelijke publicaties op zijn naam staan en aan Harvard en Yale gestudeerd. Men insinueerde dat hij zich bekeerd had tot het spiritisme en daardoor zijn verstand was kwijtgeraakt.

Het geheim van Edison

De naam Thomas Edison klinkt velen niet onbekend in de oren. Deze uitvinder vond in 1879 de gloeilamp uit, twee jaar nadat de fonograaf, de voorloper van de platenspeler, een feit was. Edison geloofde dat ieder mens en dier uit onsterfelijke eenheden bestaat, die in verband kunnen worden gebracht met intelligente processen. Om zijn visie te demonstreren brandde hij eens opzettelijk zijn vingertop, nadat hij een vingerafdruk had gemaakt. Door de brandwond waren de huidlijntjes gewist, maar tijdens zijn herstel, groeiden ze weer terug in hun normale patroon. Volgens hem vormt het lichaam een mozaïek van zulke levenseenheden. Waarschijnlijk wilde hij vooral dat aspect ten aanzien van geesten onderzoeken en ontdekken of zij ook een drauwdruk van eigenheid bij zich blijven dragen. Wat velen ech-

ter niet weten, is dat Edison graag wilde spreken met zielen in andere sferen. In 1920 zei hij in een interview met *The American Magazine* dat hij hoopte een apparaat te ontwikkelen dat het mogelijk maakt om met de doden te kunnen communiceren. Hij wilde dat op een manier vormgeven zoals dat ook met elektriciteit het geval was, als een bruikbaar hulpmiddel waaraan behoefte was. *Edison's Own Secret* kopt het tijdschrift *Modern Mechanix* in 1933, waarin naar voren komt dat hij in besloten kring onderzocht of het daadwerkelijk mogelijk was om in contact te treden met overledenen. Hij probeerde dat op allerlei manieren. Tijdens een van zijn experimenten combineerde hij in een donkere kamer een lamp en rook met een voorloper van de beamer die hij het elektrische oog noemde.

Hiernamaalstelefoon

Spiritisten, die deel uitmaakten van Edisons onderzoeksgroep, probeerden opgeroepen geesten de opdracht te geven om door de lichtstraal van de projector te lopen. In de pers wordt vermeld dat er niets van deze interesse van Edison in het nieuws kwam, omdat hij geen resultaten boekte. Naar mijn mening is dat geen logische conclusie, mede omdat hij het fenomeen tot aan zijn dood onderzocht. Dertien jaar lang! Het zou dwaas zijn om zoveel jaren allerlei resultaatloze onderzoeken uit te voeren. De *Java Post* besteedde er in november 1920 aandacht aan. Men schreef dat de Amerikanen erg enthousiast waren over een *hiernamaalstelefoon* die Edison had uitgevonden. "Als zij die onstoffelijk zijn het instrument dat ik hen ga geven niet kunnen bedienen, dan is de kans van het leven in een hiernamaals, zoals wij ons dat voorstellen, voorgoed verdwenen", zei de beroemde uitvinder. De krant bestempelde hem aansluitend als een zeld-

zaam naïeve man. Bestond het ding nou wel of niet? Is het er simpelweg niet van gekomen om het apparaat af te maken, werkte het niet of is het alleen voor een besloten kring toegankelijk gemaakt? Het medium Mary Olson schijnt zijn geheim gekend te hebben en haar naam duikt ook op als een aardse contactpersoon van deze creatieve geest. Zo zou ze in 1941, tien jaar na zijn dood, informatie van hem hebben doorgekregen. Twee parapsychologen, J. Gilbert Wright en Harry Gardner, hebben zijn apparaat nagemaakt, maar ze kregen het niet aan de praat, ondanks hulp van Edison vanuit de spirituele wereld. Over Edison wordt in diverse bronnen beweerd dat hij na zijn overlijden ook andere uitvinders terzijde heeft gestaan.

De morse zoemer

Mark Dyne is ook een naam die regelmatig opduikt. In de jaren zestig van de vorige eeuw werkte deze onderzoeker aan een apparaat met een zoemer en een lamp dat geesten in staat stelde om middels morsecodes te communiceren. Het apparaat beschikte onder andere over positieve en negatieve panelen van kopergeas die verbonden waren aan een versterker. Een in Duitsland in 1975 opgerichte vereniging voor transcommunicatie, *Die Spirit Electronic Communication Society*, deelt op haar website de tekst van een brochure die Dyne in 1954 schreef. Daaruit blijkt dat Dyne mensen in spiritueel opzicht wilde bevrijden door ze te waarschuwen voor de gevaren van het opgaan in een materiële stroom en voor een leven dat vooral bestaat uit het oplossen van aan materie gerelateerde problemen. Als je dieper over deze waarschuwing nadenkt, zul je merken dat hij gelijk heeft. Veel mensen zijn erg gericht op geld en bezit, soms dusdanig heftig dat het hun complete dagelijkse handelen beheerst. Dyne vond dat fundamentele waarheden met betrekking tot het bestaan nogal makkelijk naar de achtergrond werden geschoven en steeds minder belangrijk waren in de materialistische wereld. Dat zou veranderen wanneer mensen zich er echt van bewust konden worden dat de dood geen einde is. "Maar zelfs in gelovige kringen twijfelt men daaraan", stelde hij. Met zijn apparaat wilde hij aantonen dat de dood een poort is naar een groter universum met

onbeperkte mogelijkheden. Omdat het spiritisme niet de mogelijkheid heeft dit aan de massa te openbaren, besepte hij dat die waarheid alleen door de moderne mens geaccepteerd zou worden wanneer hij het kon bewijzen. In 1949 richtte hij een stichting op met als doel radiotechnologie en de ether te gebruiken als een middel voor draadloze communicatie. Hij benoemde met name een ontdekking van de Nederlander N. Zwaan, die een apparaat ontwikkelde dat zintuigen kan activeren en stimuleren en dat in 1948 op een spiritualistisch congres in Londen gepresenteerd werd. Dyne zag veel potentieel in deze *Zwaanstralen*. In 1962 zei hij in een interview met de *England Evening Chronicle* dat hij bezig was met een project met een luidspreker als basis. Ongetwijfeld zijn er mensen die zijn werk hebben voortgezet, maar toch horen we daar nog maar amper iets over.

De Spiricom

Tussen 1979 en 1982 werkten twee mannen, George Meek en Bill O'Neil, aan een apparaat dat dertien toongeneratoren had die overeenkwamen met de frequentie van de stem van een volwassen mens. Dit apparaat, het *Spiricom Device* genaamd, was succesvol getest. Men kon informatiepakketten bij Meek bestellen, bestaande uit een boek over het eeuwige leven met daarin een uitleg over het paranormale, een kaart met realiteiten van het hiernamaals en een cassettebandje vol samples van communicaties met geesten. Was dit een handige zakelijke truc van een gewiekste verkoper? Waarschijnlijk niet, want Meek was een echte uitvinder die allerlei patenten op zijn naam had staan en die met name werkzaamheden had verricht voor de airconditioning industrie. Na zijn pensionering reisde hij de hele wereld over, op zoek naar spirituele waarheden. Hij was met name geïnteresseerd in de onzichtbare aspecten van levensenergie. Ik beluisterde een lezing die Meek op het

International Forum On New Science gaf in 1991 waarin hij spreekt over het leven na de dood, zijn uittredingservaringen, maar ook over de communicaties die hij had met zijn overleden vrouw. Op dat moment heeft hij de materie reeds 21 jaar onderzocht en legt hij uit hoe het mogelijk is dat het menselijk bewustzijn de dood overstijgt en verduidelijkt hij de werking van energievelden.

Onbekende frequenties

Guglielmo Marconi (1874-1937) wordt gezien als de vader van de radio en de pionier van de radiotechniek. Auteurs Napoleon Hill en Charles Fillmore beschrijven respectievelijk in 1938 en 1939 dat Marconi behoorlijk veroordeeld werd toen hij de ongeziene kracht van radiogolven ontdekte. Zijn vrienden zonderden hem af en lieten hem onderzoeken in een psychiatrisch ziekenhuis toen hij beweerde dat boodschappen via de lucht verzonden konden worden. Toen hij zijn ontdekking in Parijs aan een groep wetenschappers demonstreerde, geloofde men er aanvankelijk niets van en was men druk doende te zoeken naar verborgen draden in de hoop hem te kunnen betichten van bedrog. De link dat iets onzichtbaars zich kan manifesteren, bleek moeilijk te leggen. Toch bleef het luisteren naar vreemde frequenties aan wetenschappers trekken. Nikola Tesla (1856-1943), die nog steeds geroemd wordt als de grootste uitvinder aller tijden, deed op latere leeftijd allerlei claims waarover in wetenschappelijke teksten gezwegen wordt. Tesla zou een zijweg zijn ingeslagen en een apparaat hebben ontwikkeld dat hem in staat stelde om stemmen te horen. Edison dacht dat Tesla een verbinding met geesten had gemaakt, maar Tesla zelf was ervan overtuigd dat de stemmen van buitenaardse wezens afkomstig waren. In *Vragen van den Dag* (1901) staat: 'Zelfs beweert Tesla reeds met de Marsbewoners in >

'Met bandstemmen stel je je open voor alles daarboven en weet je bij god niet wat je naar je toetrekt'

correspondentie te zijn geweest en dat wel in zijn laboratorium in de omgeving van Pike's Peak, ter hoogte van verscheidene duizenden voeten boven de zee.'

Tegenwoordig worden zij die zulke frequenties onderzoeken toch vaak als 'gekkies' beschouwd. In deze tijd is er weinig ruimte voor wetenschappers om zich openlijk te wagen aan communicaties met overledenen of andersoortig spiritueel onderzoek. Men past wel op om een zorgvuldig opgebouwde carrière te vergooiden en afgemaakt te worden door de pers! George Meek merkte in zijn tijd al de groeiende argwaan op ten opzichte van het onderwerp. Hij schreef: 'In 1956 begon het tijdperk van de EVP (*Electronic Voice Phenomenon*, ofwel bandstemmen), toen een fotograaf genaamd Atila von Szalay en de schrijver Raymond Bayless op magnetische tape paranormale stemmen opnamen. [...] Ze rapporteerden over hun experimenten in het *Journal of the American Society for Psychical Research* in de winter van 1959. Niemand nam contact op met de Society of de researchers om hun werk te onderzoeken.'

'Bezitten wij deze gave van nature en zijn we het verleerd?'

Transistorradio of cassettebandje

Ongeveer twee jaar geleden klonken er ineens vreemde stemmen uit de speakers naast mijn computer. Ik hoorde duidelijk twee mannen spreken, vergezeld van een heftige ruistoon. Toen ik goed luisterde, besepte ik dat deze mannen in een vliegtuig zaten. Waarschijnlijk vingen mijn speakers een frequentie op van een overvliegend vliegtuig, althans, dat lijkt me de meest logische verklaring. In 1959 overkwam filmproducent Friedrich Jürgenson een vergelijkbaar iets dat echter van een hele andere strekking was, zo bleek. Toen hij voor een film wat extra vogelgeluiden opnam in een natuurgebied, hoorde hij ineens een mannenstem. Hij besloot de tape nader te bestuderen en ontdekte dat er meerdere stemmen hoorbaar waren, waarvan er eentje zelfs zijn voornaam, Friedrich, noemde. Tijdens een andere opname overkwam het hem weer en ontwaarde hij de stem van zijn overleden moeder, die zei: "Friedel, mijn kleine Friedel, kun je me horen?" In krantenberichten over zijn gedeelde ervaringen, staat vermeld dat Jürgenson meer dan tachtig stemmen op band vastlegde en van mening was dat een transistorradio of cassetterecorder voldeed om dergelijke informatie hoorbaar te maken. Het trok de aandacht van de Duitse Dr. Konstantine Raudive die ook een groot aantal stemmen opnam en er in 1968 een boek over publiceerde, aangevuld met technieken, waaronder het opnemen van ruistonen die hoorbaar zijn tussen radiostations waardoor de geesten van overledenen makkelijker hun stem kunnen laten horen. Met name in die tijd hebben daar veel mensen mee geëxperimenteerd.

Experimenteren met bandstemmen

Vroeger was ik erg geïnteresseerd in experimenten waarbij ik anderen die niet paranormaal zijn toch kon meetrekken in de wereld van het ongeziene. Ik was een jaar of vijftig toen ik de proef op de som nam en samen met mijn man een ruistoon opzocht op de analoge radio en dat opnam op een cassettebandje. We stelden ons open voor stemmen uit het hiernamaals. Nadien beluisterden we het bandje. Wat we meteen hoorden, was een mannenstem die iets onverstaanbaars zei. Daarna hoorden we duidelijk voetstappen van iemand die met hoge hakken over een betonvloer liep en sleutels liet vallen, gevolgd door gemurmur van een vrouwenstem. Het klonk allemaal eng en ik begon toen pas te beseffen dat je je met bandstemmen openstelt voor alles daarboven dat de frequentie kan bereiken en dus bij god niet weet wát je naar je toetrekt. Dit in tegenstelling tot het werken met mediamieke gaven, waarbij je jezelf voornamelijk duidelijk omlind focust. Het is bij dat ene experiment gebleven. Over de oermensen wordt veel beweerd dat niet te verifiëren is, maar één van de veronderstellingen is dat zij geheel telepathisch communiceerden voordat de spraak zich ontwikkelde. Als dat klopt, dan waren zij in staat om zonder radio-ruistoon elkaars frequenties te vinden en konden ze dat wellicht ook met hen die zich niet meer op de aarde bevonden. Bezitten wij deze gave van nature en zijn we het verleerd?

'Zo deden ze dat vroeger'

Kunnen alle ongeziene krachten mechanisch gedemonstreerd worden? We zijn er eigenlijk zelf een voorbeeld van. Onze hersenen zijn ook te vergelijken met een mechanisch en elektrisch systeem, dat gebouwd is voor ieders individuele manier van gebruik. Het zijn onze uitzenders en ontvangers, die beginnen te werken als we ze kracht geven. Als we ons niet zouden beperken tot eigen gedachten, zouden we alle golfjes van anderen opvangen, mogelijk niet eens alleen uit het heden, maar ook vanuit het verleden en misschien wel van de toekomst. Sluiten we ons daardoor ook af voor de boodschappen van hen uit het hiernamaals? En kunnen we ons soms heel bewust openen voor zulke krachten en daardoor indrukken opvangen van overledenen? Volgens Mark Dyne was het bewerkstelligen van contact niet meer dan het vinden van de juiste frequentie. De drijfveer van Dyne was nobel en hij besepte dat hij zo de wereld écht kon veranderen als het hem zou lukken. Het zou ertoe leiden dat mensen niet meer de noodzaak zouden inzien van wrede oorlogen, omdat iedereen zou beseffen niet zonder reden op aarde te zijn. De mensheid zou ten positieve veranderd zijn als wetenschappers compleet in hun opzet geslaagd waren. Het is niet ondenkbaar dat zo'n apparaat al bestaat, maar niet aan het grote publiek getoond wordt. Zal er ooit een tijd komen waarin we op het aanrecht naast de keukenmachine óf op ons bureau bij de printer een op een telefoon lijkend communicatiemiddel hebben staan waarmee we de scheidslijn tussen hier en daarboven doorbreken? "Zo deden ze dat vroeger!", zouden we dan lachend zeggen als we een ouderwets ouijabord of cassettebandje te zien kregen. •